

Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

2015 dccc 1

Higher Education (Wales) Act 2015

2015 anaw 1

Lluniwyd Nodiadau Esboniadol yn gymorth i ddeall y Deddf hon ac maent ar gael ar wahân.

Explanatory Notes have been produced to assist in the understanding of this Act and are available separately.

£14.25

Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

2015 dccc 1

Higher Education (Wales) Act 2015

2015 anaw 1

Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

2015 dccc 1

CYNNWYS

RHAN 1

CYFLWYNIAD

- 1 Trosolwg o'r Ddeddf hon

RHAN 2

CYNLLUNIAU FFIOEDD A MYNEDIAD

Cais am gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad

- 2 Cais gan sefydliad am gymeradwyaeth CCAUC i gynllun ffioedd a mynediad
3 Dynodi darparwyr addysg uwch eraill

Cynnwys cynllun ffioedd a mynediad

- 4 Y cyfnod y mae cynllun yn ymwneud ag ef
5 Terfyn ffioedd
6 Hybu cyfle cyfartal ac addysg uwch

Cymeradwyo etc cynllun ffioedd a mynediad

- 7 Cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad
8 Cyhoeddi cynllun a gymeradwywyd
9 Amrywio cynllun a gymeradwywyd

Cydymffurfio â'r terfyn ffioedd

- 10 Terfynau ar ffioedd myfyrwyr
11 Cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu
12 Darpariaeth atodol ynghylch cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu

Cydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd

- 13 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd

Contractau

- 14 Dilysrwydd contractau

Cynlluniau a gymeradwywyd: cydymffurfedd ac effeithiolrwydd

- 15 Dyletswydd CCAUC i fonitro a gwerthuso cydymffurfedd ac effeithiolrwydd
16 Monitro a gwerthuso cydymffurfedd ac effeithiolrwydd: dyletswydd i gydweithredu

RHAN 3**ANSAWDD YR ADDYSG***Asesu ansawdd yr addysg*

- 17 Asesu ansawdd yr addysg

Pwerau mewn cysylltiad ag addysg o ansawdd annigonol

- 18 Addysg o ansawdd annigonol: cyffredinol
19 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol
20 Mesurau eraill mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol

Cydweithredu o ran asesu ansawdd etc

- 21 Asesu ansawdd etc: dyletswydd i gydweithredu

Pwerau atodol at y diben o asesu ansawdd etc

- 22 Asesu ansawdd etc: pwerau mynd i mewn ac arolygu

Canllawiau sy'n ymwneud ag ansawdd yr addysg

- 23 Canllawiau ynghylch materion sy'n berthnasol i ansawdd
24 Canllawiau ynghylch meini prawf ar gyfer asesu ansawdd

Cyngor i CCAUC ynghylch swyddogaethau asesu ansawdd

- 25 Pwyllgor i gynghori CCAUC ynghylch arfer swyddogaethau asesu ansawdd

Atodol

- 26 Cymhwyso'r Rhan hon pan fo sefydliad yn peidio â chael cynllun a gymeradwywyd

RHAN 4**MATERION ARIANNOL SEFYDLIADAU RHEOLEIDDIEDIG***Cod rheolaeth ariannol*

- 27 Dyletswydd CCAUC i lunio a chyhoeddi Cod
28 Y weithdrefn ar gyfer cymeradwyo Cod gan Weinidogion Cymru
29 Y weithdrefn os na chymeradwyir Cod drafft gan Weinidogion Cymru
30 Y weithdrefn os cymeradwyir Cod drafft gan Weinidogion Cymru

Monitro cydymffurfedd â'r Cod

31 Monitro cydymffurfedd â'r Cod

Pwerau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod

32 Methiant i gydymffurfio â'r Cod: cyffredinol

33 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod

34 Mesurau eraill mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod

Cydweithredu o ran monitro etc

35 Rheolaeth ariannol: dyletswydd i gydweithredu

Pwerau atodol at y diben o fonitro etc

36 Rheolaeth ariannol: pwerau mynd i mewn ac arolygu

RHAN 5**CYNLLUNIAU FFIOEDD A MYNEDIAD: TYNNU CYMERADWYAETH YN ÔL ETC***Gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd*

37 Hysbysiad ynghylch gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd

Tynnu cymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad presennol yn ôl

38 Dyletswydd i dynnu cymeradwyaeth yn ôl

39 Pŵer i dynnu cymeradwyaeth yn ôl

Cyhoeddi etc hysbysiad o dan y Rhan hon

40 Cyhoeddi etc hysbysiad o dan y Rhan hon

RHAN 6**HYSBYSIADAU A CHYFARWYDDYDAU A RODDIR GAN CCAUC***Y weithdrefn rhybuddio ac adolygu ar gyfer hysbysiadau a chyfarwyddydau penodol*

41 Cymhwyso adrannau 42 i 44

42 Hysbysiadau a chyfarwyddydau arfaethedig: gofyniad i roi hysbysiad rhybuddio

43 Gwybodaeth sydd i'w rhoi gyda hysbysiadau a chyfarwyddydau

44 Adolygu hysbysiadau a chyfarwyddydau

Darpariaethau cyffredinol ynghylch cyfarwyddydau a roddir gan CCAUC

45 Cyfarwyddydau: cydymffurfio a gorfodi

46 Cyfarwyddydau: cyffredinol

RHAN 7**DARPARIAETH ATODOL YNGHYLCH SWYDDOGAETHAU CCAUC***Arfer swyddogaethau gan CCAUC*

47 Cydnawsedd â chyfraith elusennau a dogfennau llywodraethu sefydliadau

48 Dyletswydd i ystyried pwysigrwydd diogelu rhyddid academiaidd

49 Dyletswydd i ystyried canllawiau Gweinidogion Cymru

Adroddiadau sydd i'w llunio gan CCAUC

- 50 Adroddiadau blynyddol
51 Adroddiadau arbennig

Gwybodaeth arall etc sydd i'w rhoi gan CCAUC

- 52 Datganiad mewn cysylltiad â swyddogaethau ymyrryd
53 Gwybodaeth a chyngor sydd i'w rhoi gan CCAUC i Weinidogion Cymru
54 Gwybodaeth a chyngor arall

RHAN 8**CYFFREDINOL**

- 55 Rheoliadau
56 Cyfarwyddydau a roddir gan Weinidogion Cymru
57 Dehongli
58 Darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc
59 Cychwyn
60 Enw byr etc

- Atodlen – Darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc
Rhan 1 – Mân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol
Rhan 2 – Darpariaeth drosiannol

Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ynghylch ffioedd myfyrwyr sy'n daladwy i sefydliadau penodol sy'n darparu addysg uwch; i wneud darpariaeth ynghylch ansawdd yr addysg a ddarperir gan ac ar ran y sefydliadau hynny ac ynghylch eu rheoli'n ariannol; ac at ddibenion cysylltiedig. [12 Mawrth 2015]

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

RHAN 1

CYFLWYNIAD

1 Trosolwg o'r Ddeddf hon

- (1) Mae wyth Rhan i'r Ddeddf hon.
- (2) Mae'r Rhan hon yn cynnwys trosolwg o'r Ddeddf.
- (3) Mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cynlluniau ffioedd a mynediad. Mae'n ymdrin â—
  - (a) cynnwys cynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys terfyn ffioedd;
  - (b) methiant i gydymffurfio â therfyn ffioedd neu â gofyniad arall sydd wedi ei gynnwys mewn cynllun ffioedd a mynediad;
  - (c) dilysrwydd contractau penodol;
  - (d) monitro cynlluniau ffioedd a mynediad.
- (4) Mae Rhan 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch asesu ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliadau sydd â chynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
  - (a) y pwerau sydd ar gael at ddibenion asesu;
  - (b) y camau y caiff CCAUC eu cymryd mewn cysylltiad ag addysg o ansawdd annigonol.

- (5) Mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch llunio a chyhoeddi cod sy'n ymwneud â threfnu a rheoli materion ariannol sefydliadau sydd â chynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys darpariaeth ynghylch –
- (a) cydymffurfedd â'r cod;
  - (b) y pwerau sydd ar gael at ddibenion monitro cydymffurfedd â'r cod, ac mewn achos o fethu â chydymffurfio â'r cod.
- (6) Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth ar gyfer amgylchiadau –
- (a) pan gaiff CCAUC wrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd ar gyfer sefydliad;
  - (b) pan fo rhaid i CCAUC, neu pan gaiff CCAUC, dynnu'n ôl ei gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad sefydliad.
- (7) Mae Rhan 6 yn gwneud darpariaeth weithdrefnol ynghylch hysbysiadau a chyfarwyddydau a roddir gan CCAUC (gan gynnwys darpariaeth ynghylch adolygu hysbysiadau a chyfarwyddydau penodol).
- (8) Mae Rhan 7 yn gwneud darpariaeth atodol ynghylch swyddogaethau CCAUC, gan gynnwys darpariaeth sy'n ymwneud â chanllawiau, adroddiadau, gwybodaeth a chyngor.
- (9) Mae Rhan 8 yn cynnwys darpariaethau cyffredinol, gan gynnwys darpariaeth ynghylch –
- (a) arfer pwerau i wneud rheoliadau;
  - (b) dehongli'r termau a ddefnyddir yn y Ddeddf.
- (10) Mae'r Rhan honno hefyd yn cyflwyno Atodlen sy'n cynnwys diwygiadau i ddeddfiadau presennol a darpariaeth drosiannol.

RHAN 2

CYNLLUNIAU FFIOEDD A MYNEDIAD

Cais am gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad

- 2 Cais gan sefydliad am gymeradwyaeth CCAUC i gynllun ffioedd a mynediad**
- (1) Caiff corff llywodraethu sefydliad o fewn is-adran (3) wneud cais i CCAUC am gymeradwyaeth CCAUC i gynllun ffioedd a mynediad arfaethedig sy'n ymwneud â'r sefydliad.
  - (2) Mae cynllun ffioedd a mynediad yn gynllun sy'n cydymffurfio ag adrannau 4 i 6.
  - (3) Mae sefydliad o fewn yr is-adran hon yn sefydliad yng Nghymru –
    - (a) sy'n darparu addysg uwch, a
    - (b) sy'n elusen.
  - (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch gwneud cais am gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad.

3 Dynodi darparwyr addysg uwch eraill

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, yn dilyn cais gan ddarparwr addysg uwch o fewn is-adran (2), ddynodi'r darparwr at ddibenion yr adran hon.
- (2) Mae darparwr addysg uwch o fewn yr is-adran hon yn ddarparwr –
  - (a) sy'n darparu addysg uwch yng Nghymru ac sy'n elusen, ond
  - (b) na fyddai (oni bai am y dynodiad) yn cael ei ystyried yn sefydliad at ddibenion y Ddeddf hon.
- (3) Yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir o dan is-adran (4)(d), mae darparwr addysg uwch a ddynodir o dan yr adran hon, oni bai bod y dynodiad wedi ei dynnu'n ôl, i'w drin, at ddibenion unrhyw ddarpariaeth a wneir gan neu o dan y Ddeddf hon, fel pe bai'n sefydliad.
- (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch –
  - (a) gwneud cais am ddynodiad;
  - (b) gwneud dynodiadau o dan yr adran hon (gan gynnwys darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i wneud dynodiad);
  - (c) tynnu dynodiad yn ôl (gan gynnwys darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i dynnu dynodiad yn ôl);
  - (d) effaith tynnu dynodiad yn ôl (gan gynnwys darpariaeth i ddarparwr y mae ei ddynodiad wedi ei dynnu'n ôl barhau i gael ei drin fel sefydliad at ddibenion rhagnodedig).

*Cynnwys cynllun ffioedd a mynediad***4 Y cyfnod y mae cynllun yn ymwneud ag ef**

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad bennu cyfnod y mae i gael effaith mewn cysylltiad ag ef.
- (2) Ni chaniateir i'r cyfnod a bennir fod yn hwy na dwy flynedd.
- (3) Caiff rheoliadau ddiwygio is-adran (2) i roi cyfnod gwahanol yn lle'r cyfnod a grybwyllir am y tro yn yr is-adran honno.
- (4) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (3), rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r canlynol –
  - (a) CCAUC,
  - (b) corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, ac
  - (c) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (5) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at y cyfnod y mae cynllun yn ymwneud ag ef yn gyfeiriadau at y cyfnod a bennir ynddo o dan yr adran hon.

5 Terfyn ffioedd

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad –
  - (a) pennu terfyn ffioedd, neu
  - (b) darparu ar gyfer penderfynu ar derfyn ffioedd,

mewn perthynas â phob cwrs cymhwysol ac mewn cysylltiad â phob blwyddyn academaidd berthnasol (ac at y diben hwn caiff bennu terfynau ffioedd gwahanol neu ddarparu ar gyfer penderfynu ar derfynau ffioedd gwahanol mewn perthynas â chyrsgiau gwahanol ac mewn cysylltiad â blynyddoedd academaidd perthnasol gwahanol).

- (2) At y diben hwn –
  - (a) mae terfyn ffioedd, mewn perthynas â chwrs, yn derfyn na chaniateir i'r ffioedd sy'n daladwy i'r sefydliad gan berson cymhwysol, mewn cysylltiad â'r person yn ymgymryd â'r cwrs, fynd uwch ei law;
  - (b) mae cwrs cymhwysol yn gwrs, o unrhyw ddisgrifiad rhagnodedig, a ddarperir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru;
  - (c) mae blwyddyn academaidd berthnasol, mewn perthynas â chwrs, yn flwyddyn academaidd sy'n gymwys i'r cwrs, ac y mae ffioedd yn daladwy i'r sefydliad mewn cysylltiad â hi, ac sy'n dechrau o fewn y cyfnod y mae'r cynllun ffioedd a mynediad yn ymwneud ag ef.
- (3) Pan fo cynllun ffioedd a mynediad yn pennu terfyn ffioedd mewn perthynas â blwyddyn a chwrs, ni chaniateir i'r terfyn ffioedd a bennir fynd uwchlaw pa swm bynnag a ragnodir at ddibenion yr adran hon ("yr uchafswm").
- (4) Pan fo cynllun ffioedd a mynediad yn darparu ar gyfer penderfynu ar derfyn ffioedd mewn perthynas â blwyddyn a chwrs, rhaid i'r cynllun bennu nad yw'r terfyn ffioedd y penderfynir arno yn unol â'r cynllun i fynd uwchlaw'r uchafswm.
- (5) Mae person cymhwysol, at ddibenion is-adran (2)(a), yn berson –
  - (a) nad yw'n fyfyrwr rhyngwladol, a
  - (b) sy'n dod o fewn unrhyw ddsbarth o bersonau a ragnodir at ddibenion yr adran hon.
- (6) Ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi disgrifiad o gwrs o dan yr adran hon gael ei arfer er mwyn rhagnodi cwrs ôl-radd, oni bai ei fod yn gwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon.
- (7) Yn ogystal, ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi disgrifiad o gwrs o dan yr adran hon gael ei arfer er mwyn gwahaniaethu –
  - (a) mewn perthynas â chyrsgiau hyfforddiant cychwynnol athrawon, rhwng cyrsiau gwahanol ar sail y pynciau y rhoddir yr hyfforddiant hwnnw arnynt;
  - (b) mewn perthynas â chyrsgiau eraill, rhwng cyrsiau gwahanol ar yr un lefel neu ar lefel gyffelyb ar sail y meysydd astudio neu ymchwil y maent yn ymwneud â hwy.
- (8) Mae myfyrwr rhyngwladol yn berson nad yw'n dod o fewn unrhyw ddsbarth o bersonau a ragnodir o dan adran 1 o Ddeddf Addysg (Ffioedd a Dyfarniadau) 1983 (codi ffioedd uwch yn achos myfyrwyr nad oes ganddynt gysylltiad rhagnodedig â'r Deyrnas Unedig) at ddibenion is-adran (1) neu (2) o'r adran honno.
- (9) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ar gyfer amgylchiadau pan fo ffioedd sy'n daladwy i berson, mewn cysylltiad â pherson cymhwysol yn ymgymryd â chwrs, neu â rhan o gwrs, a ddarperir ar ran sefydliad, i'w trin at ddibenion is-adran (2)(a) fel pe baent yn daladwy i'r sefydliad hwnnw mewn cysylltiad â'r person cymhwysol yn ymgymryd â'r cwrs.

6 Hybu cyfle cyfartal ac addysg uwch

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad gynnwys unrhyw ddarpariaethau a ragnodir sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal neu hybu addysg uwch.
- (2) Caiff cynllun ffioedd a mynediad hefyd gynnwys darpariaethau pellach sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal neu hybu addysg uwch.
- (3) Mae'r darpariaethau y caniateir eu rhagnodi o dan is-adran (1) i'w cynnwys mewn cynllun yn cynnwys darpariaethau sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r corff llywodraethu –
  - (a) cymryd camau i ddenu ceisiadau gan ddarpar fyfyrwyr sy'n aelodau o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol (neu sicrhau bod camau o'r fath yn cael eu cymryd);
  - (b) cymryd camau i gadw myfyrwyr sy'n aelodau o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol (neu sicrhau bod camau o'r fath yn cael eu cymryd);
  - (c) darparu cymorth ariannol i fyfyrwyr (neu sicrhau bod cymorth o'r fath yn cael ei ddarparu);
  - (d) rhoi gwybodaeth ar gael i fyfyrwyr neu ddarpar fyfyrwyr ynghylch y cymorth ariannol sydd ar gael i fyfyrwyr o unrhyw ffynhonnell (neu sicrhau bod gwybodaeth o'r fath yn cael ei rhoi ar gael).
- (4) Mae'r darpariaethau y caniateir eu rhagnodi i'w cynnwys mewn cynllun hefyd yn cynnwys darpariaethau –
  - (a) sy'n nodi amcanion sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch;
  - (b) sy'n nodi gwybodaeth am wariant mewn cysylltiad â'r amcanion hynny;
  - (c) sy'n ymwneud â'r monitro gan y corff llywodraethu o –
    - (i) cydymffurfedd â darpariaethau'r cynllun;
    - (ii) y cynnydd sydd wedi ei wneud i gyflawni unrhyw amcanion a nodir yn y cynllun yn rhinwedd paragraff (a).
- (5) Ond ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi darpariaethau i'w cynnwys mewn cynllun ffioedd a mynediad gael ei arfer er mwyn ei gwneud yn ofynnol i gynllun sy'n ymwneud â sefydliad gynnwys darpariaeth –
  - (a) sy'n cyfeirio at gyrsiau penodol neu at y dull o addysgu, goruchwyllo neu asesu cyrsiau,
  - (b) sy'n ymwneud â'r meini prawf ar gyfer derbyn myfyrwyr, neu
  - (c) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r sefydliad fynd i wariant, mewn unrhyw flwyddyn academaidd, o swm sy'n mynd uwchlaw swm incwm ffioedd cymhwysol y sefydliad y gellir ei briodoli i'r flwyddyn academaidd honno.

- (6) At ddibenion yr adran hon –
- (a) swm incwm ffioedd cymhwysol sefydliad y gellir ei briodoli i flwyddyn academiaidd yw cyfanswm y ffioedd hynny sy'n daladwy i'r sefydliad, mewn cysylltiad â'r flwyddyn academiaidd honno, y mae terfyn ffioedd a bennir yn y cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad yn gymwys mewn perthynas ag ef, neu y mae'r cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad yn darparu ar gyfer penderfynu arno;
  - (b) "grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol", mewn perthynas â chynllun ffioedd a mynediad, yw grwpiau nad oes ganddynt, ar ddyddiad cymeradwyo'r cynllun o dan adran 7, gynrychiolaeth ddigonol mewn addysg uwch.
- (7) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at ofynion cyffredinol cynllun ffioedd a mynediad yn gyfeiriadau at ddarpariaethau sydd wedi eu cynnwys yn y cynllun yn rhinwedd yr adran hon sy'n ei gwneud yn ofynnol i gorff llywodraethu sefydliad wneud (neu beidio â gwneud) pethau penodedig.

Cymeradwyo etc cynllun ffioedd a mynediad

7 Cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad

- (1) Os gwneir cais i CCAUC i gymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad o dan adran 2, rhaid i CCAUC drwy roi hysbysiad i'r corff llywodraethu o dan sylw naill ai –
  - (a) cymeradwyo'r cynllun, neu
  - (b) gwrthod y cynllun.
- (2) Ond ni chaiff CCAUC gymeradwyo cynllun oni bai ei fod wedi ei fodloni bod y sefydliad y mae'r cynllun yn ymwneud ag ef o fewn adran 2(3).
- (3) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried gan CCAUC wrth wneud unrhyw benderfyniad mewn cysylltiad â chymeradwyo neu wrthod cynllun o dan yr adran hon.
- (4) At ddibenion y Ddeddf hon, y cyfnod pan fo cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad ac sydd wedi ei gymeradwyo o dan yr adran hon mewn grym yw'r cyfnod sy'n dechrau ar y diwrnod y'i cymeradwyir o dan yr adran hon, ac sy'n dod i ben ar ba un bynnag o'r canlynol sydd gynharaf –
  - (a) y diwrnod y daw'r cyfnod y mae'r cynllun yn ymwneud ag ef i ben;
  - (b) os caiff cymeradwyaeth CCAUC i'r cynllun ei dynnu'n ôl drwy hysbysiad a roddir o dan adran 38 neu 39, dyddiad yr hysbysiad.
- (5) Yn y Ddeddf hon –
  - (a) mae cyfeiriadau at gynllun a gymeradwywyd yn gyfeiriadau at gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad sydd wedi ei gymeradwyo o dan yr adran hon ac sydd mewn grym ar hyn o bryd;
  - (b) mae cyfeiriadau at sefydliad rheoleiddiedig yn gyfeiriadau at sefydliad y mae cynllun a gymeradwywyd yn ymwneud ag ef (ond gweler adrannau 26 a 27(8)).
- (6) Mae'r adran hon yn ddarostyngedig i adran 37(5) (peidio â chymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd).

- (7) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch hysbysiad o dan is-adran (1)(b), gweler adrannau 41 i 44.

8 Cyhoeddi cynllun a gymeradwywyd

- (1) Caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig gyhoeddi cynllun y sefydliad a gymeradwywyd.
- (2) Mae'r ddarpariaeth y caniateir ei gwneud drwy reoliadau o dan yr adran hon yn cynnwys darpariaeth ynghylch sut a phryd y mae cynllun i'w gyhoeddi.

9 Amrywio cynllun a gymeradwywyd

- (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth sy'n caniatáu i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig amrywio cynllun y sefydliad a gymeradwywyd.
- (2) Rhaid i'r rheoliadau ddarparu mai dim ond os caiff amrywiad ei gymeradwyo gan CCAUC y mae i gymryd effaith.
- (3) Caiff y rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch gwneud ceisiadau am gymeradwyaeth i amrywiad a phenderfynu ar y ceisiadau hynny.

Cydymffurfio â'r terfyn ffioedd

10 Terfynau ar ffioedd myfyrwyr

- (1) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad o fewn is-adran (2) sicrhau nad yw ffioedd cwrs rheoleiddiedig yn mynd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys.
- (2) Mae sefydliad yn dod o fewn yr is-adran hon os yw cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud ag ef wedi ei gymeradwyo o dan adran 7 (pa un a yw'r cynllun hwinnw mewn grym o hyd ai peidio).
- (3) "Ffioedd cwrs rheoleiddiedig" yw'r ffioedd sy'n daladwy i'r sefydliad gan berson cymhwysol—
- mewn cysylltiad â'r person yn ymgymryd â chwrs cymhwysol, a
  - mewn cysylltiad â blwyddyn academaidd sy'n gymwys i'r cwrs hwinnw, pan fo'r flwyddyn honno yn dechrau ar adeg o fewn y cyfnod a bennir o dan adran 4 yng nghynllun ffioedd a mynediad diweddaraf y sefydliad (pa un a yw'r cynllun hwinnw mewn grym o hyd ai peidio).
- (4) Cynllun ffioedd a mynediad diweddaraf y sefydliad yw'r cynllun ffioedd a mynediad a gymeradwywyd yn fwyaf diweddar o dan adran 7 mewn perthynas â'r sefydliad.
- (5) Y terfyn ffioedd cymwys yw—
- mewn achos pan fo cynllun ffioedd a mynediad diweddaraf y sefydliad yn pennu terfyn ffioedd ar gyfer y cwrs a'r flwyddyn o dan sylw, y terfyn hwinnw;
  - mewn achos pan fo cynllun ffioedd a mynediad diweddaraf y sefydliad yn darparu ar gyfer penderfynu ar derfyn ffioedd ar gyfer y cwrs a'r flwyddyn o dan sylw, y terfyn hwinnw fel y penderfynir arno yn unol â'r cynllun.

11 Cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo CCAUC wedi ei fodloni bod corff llywodraethu sefydliad wedi methu â chydymffurfio ag adran 10(1).
- (2) Caiff CCAUC gyfarwyddo'r corff llywodraethu i wneud naill ai un o'r canlynol neu'r ddau –
  - (a) cydymffurfio ag adran 10(1);
  - (b) ad-dalu'r ffioedd uwchlaw'r terfyn a dalwyd i'r sefydliad.
- (3) Caiff cyfarwyddyd o dan yr adran hon ("cyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu") bennu –
  - (a) y camau sydd i'w cymryd (neu nad ydynt i'w cymryd) gan y corff llywodraethu at y diben o gydymffurfio ag adran 10(1);
  - (b) y modd y mae ad-dalu'r ffioedd uwchlaw'r terfyn i fod i gael ei roi ar waith, neu y gall gael ei roi ar waith.
- (4) Os yw CCAUC yn rhoi cyfarwyddyd o dan yr adran hon, rhaid iddo –
  - (a) rhoi copi o'r cyfarwyddyd i Weinidogion Cymru;
  - (b) cyhoeddi'r cyfarwyddyd.
- (5) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch sut a phryd y mae CCAUC i gydymffurfio ag is-adran (4).
- (6) Mae "ffioedd uwchlaw'r terfyn" yn ffioedd cwrs rheoleiddiedig, i'r graddau y mae'r ffioedd hynny yn mynd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys (fel y'i meintiolir at ddibenion y ddyletswydd o dan adran 10(1) y mae'r corff llywodraethu wedi methu â chydymffurfio â hi).

12 Darpariaeth atodol ynghylch cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu

- (1) Caiff CCAUC ddyroddi canllawiau ynghylch y camau sydd i'w cymryd at y diben o gydymffurfio â chyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu.
- (2) Cyn dyroddi canllawiau o dan yr adran hon, rhaid i CCAUC ymgynghori â chorff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig; a chaiff ymgynghori â chorff llywodraethu unrhyw sefydliad arall o fewn adran 2(3) sy'n briodol yn ei farn ef.
- (3) Rhaid i gorff llywodraethu y mae cyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu wedi ei roi iddo, wrth gydymffurfio â'r cyfarwyddyd, ystyried unrhyw ganllawiau a ddyroddir o dan yr adran hon.
- (4) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu, gweler adrannau 41 i 44.

Cydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd

13 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd

- (1) Os yw'r amod yn is-adran (2) neu (3) wedi ei ddiwallu, caiff CCAUC roi cyfarwyddyd o fewn is-adran (4) i gorff llywodraethu sefydliad.
- (2) Yr amod yw bod CCAUC wedi ei fodloni –

- (a) bod methiant wedi bod gan y corff llywodraethu i gydymffurfio â gofyniad cyffredinol mewn cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad, a
  - (b) ar adeg y methiant, fod y cynllun ffioedd a mynediad wedi ei gymeradwyo o dan adran 7.
- (3) Yr amod yw bod CCAUC wedi ei fodloni bod y corff llywodraethu yn debygol o fethu â chydymffurfio â gofyniad cyffredinol yng nghynllun y sefydliad a gymeradwywyd.
- (4) Mae cyfarwyddyd o fewn yr is-adran hon yn gyfarwyddyd sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r corff llywodraethu gymryd (neu beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o ymdrin â'r methiant i gydymffurfio neu atal methiant o'r fath.
- (5) Ond ni chaiff CCAUC roi cyfarwyddyd o dan yr adran hon os yw wedi ei fodloni bod y corff llywodraethu wedi cymryd pob cam rhesymol i gydymffurfio â'r gofyniad o dan sylw.
- (6) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch cyfarwyddydau o dan yr adran hon, gweler adrannau 41 i 44.

Contractau

14 Dilysrwydd contractau

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i gontract sy'n darparu ar gyfer talu ffioedd cwrs rheoleiddiedig i sefydliad, gan berson cymhwysol ac mewn cysylltiad â'r person yn ymgymryd â chwrs cymhwysol, sydd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys.
- (2) At ddibenion unrhyw hawliau a rhwymedigaethau sy'n codi o dan y contract, ac unrhyw drafodion mewn cysylltiad â'r hawliau a'r rhwymedigaethau hynny, mae'r contract i'w drin fel pe bai'n darparu ar gyfer talu ffioedd mewn swm sy'n gyfatebol i'r terfyn ffioedd cymwys.
- (3) Ac eithrio fel y darperir yn is-adran (2), nid yw'r contract yn ddi-rym nac yn anorfodadwy o ganlyniad i ddarparu ar gyfer talu ffioedd sydd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys.

Cynlluniau a gymeradwywyd: cydymffurfedd ac effeithiolrwydd

15 Dyletswydd CCAUC i fonitro a gwerthuso cydymffurfedd ac effeithiolrwydd

- (1) Rhaid i CCAUC –
  - (a) monitro cydymffurfedd ag adran 10(1);
  - (b) monitro cydymffurfedd â gofynion cyffredinol cynlluniau a gymeradwywyd;
  - (c) gwerthuso effeithiolrwydd pob cynllun a gymeradwywyd;
  - (d) gwerthuso effeithiolrwydd cynlluniau a gymeradwywyd yn gyffredinol.
- (2) At ddibenion yr adran hon, effeithiolrwydd cynllun a gymeradwywyd yw ei effeithiolrwydd o ran hybu –
  - (a) cyfle cyfartal, a
  - (b) addysg uwch.

- 16 Monitro a gwerthuso cydymffurfedd ac effeithiolrwydd: dyletswydd i gydweithredu**
- (1) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig sicrhau y darperir i CCAUC unrhyw wybodaeth, cymorth a mynediad i gyfleusterau'r sefydliad sy'n ofynnol yn rhesymol gan CCAUC at ddiben ei swyddogaethau o dan adran 15.
  - (2) Os yw CCAUC wedi ei fodloni bod corff llywodraethu wedi methu â chydymffurfio ag is-adran (1), caiff ei gyfarwyddo i gymryd (neu i beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o sicrhau'r ddarpariaeth o wybodaeth, cymorth neu fynediad fel y'i disgrifir yn ys is-adran honno.

RHAN 3

ANSAWDD YR ADDYSG

Asesu ansawdd yr addysg

- 17 Asesu ansawdd yr addysg**
- (1) Rhaid i CCAUC asesu, neu wneud trefniadau ar gyfer asesu, ansawdd yr addysg a ddarperir yng Nghymru –
    - (a) gan bob sefydliad rheoleiddiedig;
    - (b) ar ran pob sefydliad rheoleiddiedig (pa un ai gan sefydliad rheoleiddiedig arall neu gan ddarparwr allanol).
  - (2) At ddibenion is-adran (1), mae addysg a ddarperir y tu allan i Gymru i'w thrin fel pe bai wedi ei darparu yng Nghymru os y'i darperir fel rhan o gwrs a ddarperir yn bennaf yng Nghymru.
  - (3) Yn y Ddeddf hon, mae cyfeiriadau at ddarparwr allanol yn gyfeiriadau at berson –
    - (a) nad yw'n sefydliad rheoleiddiedig, ond
    - (b) sy'n gyfrifol am ddarparu cwrs addysg cyfan, neu ran ohono, ar ran sefydliad rheoleiddiedig.
  - (4) At ddibenion is-adran (3)(b) –
    - (a) caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch yr amgylchiadau pan fo person i'w drin (neu nad yw i'w drin) fel person sy'n gyfrifol am ddarparu cwrs (neu ran ohono);
    - (b) nid yw cwrs (neu ran ohono) i'w drin fel cwrs a ddarperir ar ran sefydliad rheoleiddiedig os y'i darperir o dan drefniadau gyda'r sefydliad hwnnw a wnaed cyn i'r adran hon ddod i rym.

Pwerau mewn cysylltiad ag addysg o ansawdd annigonol

- 18 Addysg o ansawdd annigonol: cyffredinol**
- (1) Mae adrannau 19 ac 20 yn gymwys os, o ganlyniad i arfer ei swyddogaethau o dan adran 17, mae CCAUC wedi ei fodloni –
    - (a) bod ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliad rheoleiddiedig, neu

(b) bod ansawdd cwrs addysg penodol a ddarperir felly, yn annigonol neu'n debygol o ddod yn annigonol.

- (2) At ddibenion y Ddeddf hon, mae ansawdd yr addysg neu gwrs addysg yn annigonol os nad yw'n ddigonol i ddiwallu anghenion rhesymol y rhai hynny sy'n cael yr addysg neu sy'n ymgymryd â'r cwrs.

19 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol

- (1) Caiff CCAUC roi cyfarwyddyd i gorff llywodraethu'r sefydliad sy'n ei gwneud yn ofynnol iddo gymryd (neu beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o—
- (a) gwella ansawdd yr addysg neu'r cwrs, neu
  - (b) atal ansawdd yr addysg neu'r cwrs rhag dod yn annigonol.
- (2) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch cyfarwyddydau o dan yr adran hon, gweler adrannau 41 i 44.

20 Mesurau eraill mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol

- (1) Caiff CCAUC roi cyngor neu gymorth i gorff llywodraethu'r sefydliad gyda golwg ar—
- (a) gwella ansawdd yr addysg neu'r cwrs, neu
  - (b) atal ansawdd yr addysg neu'r cwrs rhag dod yn annigonol.
- (2) Caiff CCAUC gynnal, neu drefnu i berson arall gynnal, adolygiad o unrhyw faterion y mae o'r farn eu bod yn berthnasol i ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran y sefydliad.
- (3) Rhaid i gorff llywodraeth ystyried unrhyw gyngor a roddir iddo o dan is-adran (1).

Cydweithredu o ran asesu ansawdd etc

21 Asesu ansawdd etc: dyletswydd i gydweithredu

- (1) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig sicrhau y darperir i berson sy'n arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 17 neu 20 unrhyw wybodaeth, cymorth a mynediad i gyfleusterau'r sefydliad sy'n ofynnol yn rhesymol gan y person at y diben o arfer y swyddogaeth (gan gynnwys y diben o arfer unrhyw bŵer o dan adran 22).
- (2) Rhaid i gorff llywodraethu darparwr allanol sicrhau y darperir i berson sy'n arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 17 neu 20(2) unrhyw wybodaeth, cymorth a mynediad i gyfleusterau'r darparwr allanol ag sy'n ofynnol yn rhesymol gan y person at y diben o arfer y swyddogaeth (gan gynnwys y diben o arfer unrhyw bŵer o dan adran 22).
- (3) Os yw CCAUC wedi ei fodloni bod corff llywodraethu wedi methu â chydymffurfio ag is-adran (1) neu (2), caiff ei gyfarwyddo i gymryd (neu i beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o sicrhau'r ddarpariaeth o wybodaeth, cymorth neu fynediad fel y'i disgrifir yn is-adran (1) neu (2) (fel y bo'n briodol).

*Pwerau atodol at y diben o asesu ansawdd etc***22 Asesu ansawdd etc: pwerau mynd i mewn ac arolygu**

- (1) At y diben o arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 17 neu 20(2), caiff person awdurdodedig—
  - (a) mynd i mewn i fangre sefydliad rheoleiddiedig neu ddarparwr allanol;
  - (b) edrych ar ddogfennau y daw o hyd iddynt yn y fangre, eu copïo neu eu cymryd.
- (2) Yn is-adran (1)(b), mae cyfeiriadau at—
  - (a) dogfennau yn cynnwys gwybodaeth wedi ei chofnodi ar unrhyw ffurf;
  - (b) dogfennau y daw o hyd iddynt yn y fangre yn cynnwys—
    - (i) dogfennau sydd wedi eu storio ar gyfrifiaduron neu ar ddyfeisiau storio electronig yn y fangre, a
    - (ii) dogfennau sydd wedi eu storio mewn man arall ond gellir cael mynediad iddynt drwy gyfrifiaduron yn y fangre.
- (3) Mae'r pŵer a roddir gan is-adran (1)(b) yn cynnwys pŵer—
  - (a) i'w gwneud yn ofynnol i berson ddarparu dogfennau;
  - (b) i osod gofynion o ran sut y darperir dogfennau (a gaiff gynnwys gofynion i ddarparu copïau darllenadwy o ddogfennau sydd wedi eu storio'n electronig);
  - (c) i edrych ar gyfrifiadur y mae dogfennau wedi eu creu neu eu storio arno neu ar ddyfais storio electronig y mae dogfennau wedi eu creu neu eu storio arni.
- (4) Ni chaniateir i bŵer a roddir gan yr adran hon ond gael ei arfer ar ôl rhoi hysbysiad rhesymol—
  - (a) i gorff llywodraethu'r sefydliad rheoleiddiedig neu ddarparwr allanol y mae'r person awdurdodedig yn bwriadu arfer y pŵer mewn perthynas â'i fangre, a
  - (b) corff llywodraethu unrhyw sefydliad rheoleiddiedig y mae'r sefydliad hwnnw neu'r darparwr allanol hwnnw yn darparu ar ei ran yr addysg y mae arfer y swyddogaeth o dan adran 17 neu 20(2) yn ymwneud â hi.
- (5) Nid yw is-adran (4) yn gymwys i arfer pŵer os yw'r person awdurdodedig wedi ei fodloni—
  - (a) bod yr achos yn achos brys, neu
  - (b) y byddai cydymffurfio â'r is-adran honno yn tansilio'r diben o arfer y pŵer.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr "person awdurdodedig" yw person sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig gan CCAUC (pa un ai yn gyffredinol neu'n benodol) i arfer y pwerau a roddir gan yr adran hon.
- (7) Cyn arfer pŵer o dan yr adran hon, rhaid i berson awdurdodedig, os yw'n ofynnol iddo wneud hynny, ddangos copi o awdurdodiad y person o dan is-adran (6).
- (8) O ran y pwerau a roddir gan yr adran hon—
  - (a) caniateir iddynt gael eu harfer ar adegau rhesymol yn unig;
  - (b) ni chaniateir iddynt gael eu harfer i'w gwneud yn ofynnol i berson wneud unrhyw beth ac eithrio ar adeg sy'n rhesymol.

- (9) Nid yw'r pwerau a roddir gan yr adran hon yn cynnwys pŵer i fynd i mewn i annedd heb gytundeb y meddiannydd.

Canllawiau sy'n ymwneud ag ansawdd yr addysg

23 Canllawiau ynghylch materion sy'n berthnasol i ansawdd

- (1) Caiff CCAUC ddyroddi neu gymeradwyo canllawiau ynghylch unrhyw fater sy'n berthnasol yn ei farn ef i wella neu gynnal ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliadau rheoleiddiedig.
- (2) Cyn dyroddi neu gymeradwyo canllawiau o dan yr adran hon (neu unrhyw ganllawiau diwygiedig), rhaid i CCAUC ymgynghori â'r canlynol –
  - (a) corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, a
  - (b) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn ei farn ef.
- (3) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig ystyried unrhyw ganllawiau a ddyroddir neu a gymeradwyir o dan yr adran hon.

24 Canllawiau ynghylch meini prawf ar gyfer asesu ansawdd

- (1) Caiff CCAUC ddyroddi neu gymeradwyo canllawiau ynghylch –
  - (a) y meini prawf sydd i'w cymhwyso gan berson sy'n arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 17 wrth asesu ansawdd yr addysg;
  - (b) y materion y bydd CCAUC yn eu hystyried wrth benderfynu a yw ansawdd yr addysg, neu gwrs addysg, yn annigonol neu'n debygol o ddod yn annigonol.
- (2) Cyn dyroddi neu gymeradwyo canllawiau o dan yr adran hon (neu unrhyw ganllawiau diwygiedig), rhaid i CCAUC ymgynghori â'r canlynol –
  - (a) corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, a
  - (b) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn ei farn ef.

Cyngor i CCAUC ynghylch swyddogaethau asesu ansawdd

25 Pwyllgor i gynghori CCAUC ynghylch arfer swyddogaethau asesu ansawdd

- (1) Rhaid i CCAUC sefydlu pwyllgor i'w gynghori ar arfer ei swyddogaethau o dan y Rhan hon.
- (2) Caiff CCAUC roi i'r pwyllgor unrhyw swyddogaethau eraill sy'n briodol yn ei farn ef.
- (3) Rhaid i un aelod o'r pwyllgor fod yn berson yr ymddengys i CCAUC ei fod yn cynrychioli buddiannau personau y darperir addysg uwch yng Nghymru iddynt.
- (4) O ran aelodau eraill y pwyllgor –
  - (a) rhaid i fwyafrif fod yn bersonau nad ydynt yn aelodau o CCAUC;
  - (b) rhaid i fwyafrif fod yn bersonau yr ymddengys i CCAUC fod ganddynt brofiad o ddarparu addysg uwch neu eu bod wedi dangos galluedd o ran darparu addysg uwch.

- (5) Wrth benodi personau o fewn is-adran (4)(b) i'r pwyllgor, rhaid i CCAUC ystyried dymunoldeb penodi personau sydd ar hyn o bryd yn ymwneud â darparu addysg uwch neu ag ymgymryd â chyfrifoldeb am ei darparu.
- (6) Mae Atodlen 1 i Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 yn gymwys o ran y pwyllgor fel y mae'n gymwys o ran pwyllgor a sefydlir gan CCAUC o dan baragraff 8 o'r Atodlen honno.

*Atodol***26 Cymhwyso'r Rhan hon pan fo sefydliad yn peidio â chael cynllun a gymeradwywyd**

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys –
  - (a) pan fo cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad yn peidio â bod mewn grym, a
  - (b) pan na fo cynllun ffioedd a mynediad newydd mewn grym mewn perthynas â'r sefydliad.
- (2) Mae'r Rhan hon yn parhau i fod yn gymwys mewn perthynas ag addysg a ddarperir gan neu ar ran y sefydliad drwy gwrs dynodedig.
- (3) At ddibenion cymhwyso'r Rhan hon yn rhinwedd is-adran (2), mae'r sefydliad i'w drin fel sefydliad rheoleiddiedig.
- (4) Mae cwrs dynodedig yn gwrs sydd wedi ei ddynodi at ddibenion adran 22 o Ddeddf Addysgu ac Addysg Uwch 1998 drwy reoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru o dan yr adran honno.

RHAN 4**MATERION ARIANNOL SEFYDLIADAU RHEOLEIDDIEDIG***Cod rheolaeth ariannol***27 Dyletswydd CCAUC i lunio a chyhoeddi Cod**

- (1) Rhaid i CCAUC lunio a chyhoeddi cod sy'n ymwneud â threfnu a rheoli materion ariannol sefydliadau rheoleiddiedig (y cyfeirir ato yn y Ddeddf hon fel "y Cod").
- (2) Caiff y Cod wneud darpariaeth ynghylch y materion a ganlyn (ymhlith materion eraill) –
  - (a) yr amgylchiadau pan fo sefydliad rheoleiddiedig i ymrwymo i drafodiad o ddsbarth a bennir yn y Cod gyda chydysniad CCAUC yn unig;
  - (b) trefniadau cyfrifyddu ac archwilio sefydliadau rheoleiddiedig;
  - (c) darparu gwybodaeth i CCAUC.
- (3) Caiff darpariaeth yn y Cod fod ar ffurf gofyniad neu ganllawiau.
- (4) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig –
  - (a) cydymffurfio ag unrhyw ofyniad a osodir gan y Cod;
  - (b) ystyried unrhyw ganllawiau sydd yn y Cod.
- (5) Caiff CCAUC gyhoeddi'r Cod ym mha ffordd bynnag sy'n briodol yn ei farn ef.

- (6) Rhaid i CCAUC –
  - (a) adolygu'r Cod yn gyson, a
  - (b) llunio a chyhoeddi Cod diwygiedig, os yw hynny'n briodol yn ei farn ef.
- (7) Caiff y Cod wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol (gan gynnwys ar gyfer sefydliadau gwahanol a disgrifiadau gwahanol o sefydliad).
- (8) At ddibenion y Rhan hon, nid yw'r Brifysgol Agored i'w thrin fel sefydliad rheoleiddiedig.
- (9) Yn adrannau 28, 29 a 30, ystyr "y Cod cyntaf" yw'r Cod cyntaf i'w gyhoeddi o dan yr adran hon.

28 Y weithdrefn ar gyfer cymeradwyo Cod gan Weinidogion Cymru

- (1) Cyn cyhoeddi'r Cod cyntaf neu God diwygiedig, rhaid i CCAUC –
  - (a) llunio drafft o'r Cod cyntaf neu'r Cod diwygiedig, a
  - (b) cyflwyno'r drafft i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.
- (2) Wrth lunio drafft o'r Cod cyntaf neu o God diwygiedig, rhaid i CCAUC ymgynghori â'r canlynol –
  - (a) corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, a
  - (b) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn ei farn ef.
- (3) Rhaid i ddrafft a gyflwynir i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon gynnwys gydag ef adroddiad –
  - (a) sy'n nodi'r rhesymau dros delerau'r drafft, a
  - (b) sy'n rhoi manylion yr ymgynghoriad a gynhaliwyd o dan is-adran (2) ac yn crynhoi'r sylwadau a gafodd CCAUC yn ystod yr ymgynghoriad.
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo CCAUC i gyflwyno drafft o'r Cod cyntaf neu o God diwygiedig iddynt o dan yr adran hon cyn diwedd cyfnod a bennir yn y cyfarwyddyd.
- (5) Rhaid i CCAUC gydymffurfio â chyfarwyddyd a roddir o dan is-adran (4).

29 Y weithdrefn os na chymeradwyr Cod drafft gan Weinidogion Cymru

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo drafft o'r Cod cyntaf, neu o God diwygiedig, a gyflwynir iddynt o dan adran 28.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru roi hysbysiad i CCAUC ynghylch y penderfyniad a'r rhesymau dros y penderfyniad hwnnw.
- (3) Os yw Gweinidogion Cymru yn rhoi hysbysiad i CCAUC o dan is-adran (2) eu bod wedi penderfynu peidio â chymeradwyo drafft o'r Cod cyntaf, rhaid i CCAUC gyflwyno drafft pellach o'r Cod cyntaf i Weinidogion Cymru.
- (4) Os yw Gweinidogion Cymru yn rhoi hysbysiad i CCAUC o dan is-adran (2) eu bod wedi penderfynu peidio â chymeradwyo drafft o God diwygiedig, rhaid i CCAUC naill ai –
  - (a) cyflwyno drafft pellach o'r Cod diwygiedig i Weinidogion Cymru, neu

- (b) rhoi hysbysiad i Weinidogion Cymru –
  - (i) yn datgan bod CCAUC wedi penderfynu peidio â pharhau â'r gwaith o ddiwygio'r Cod, a
  - (ii) yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad hwnnw.
- (5) Caiff hysbysiad o dan is-adran (2) bennu cyfnod y mae rhaid, cyn diwedd y cyfnod hwnnw, i CCAUC gydymffurfio ag is-adran (3) neu (4) (fel y bo'n briodol).
- (6) Cyn cyflwyno drafft pellach o'r Cod cyntaf neu o God diwygiedig i Weinidogion Cymru, rhaid i CCAUC gynnal unrhyw ymgynghoriad pellach sy'n briodol yn ei farn ef.
- (7) Rhaid i ddrafft pellach a gyflwynir i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon gynnwys gydag ef adroddiad –
  - (a) sy'n esbonio sut y mae CCAUC, wrth lunio'r drafft, wedi ystyried y rhesymau a nodwyd yn yr hysbysiad a roddwyd gan Weinidogion Cymru o dan is-adran (2),
  - (b) sy'n nodi rhesymau CCAUC dros delerau'r drafft, ac
  - (c) sy'n rhoi manylion unrhyw ymgynghoriad a gynhaliwyd o dan is-adran (6) mewn perthynas â'r drafft ac yn crynhoi'r sylwadau a gafodd CCAUC yn ystod yr ymgynghoriad.
- (8) Mae is-adrannau (2) i (7) yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo drafft a gyflwynir iddynt o dan yr adran hon fel y maent yn gymwys pan fo Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo drafft a gyflwynir iddynt o dan adran 28.

30 Y weithdrefn os cymeradwyir Cod drafft gan Weinidogion Cymru

- (1) Os yw Gweinidogion Cymru yn cymeradwyo drafft o'r Cod cyntaf neu o God diwygiedig a gyflwynir iddynt o dan adran 28 neu 29, rhaid iddynt osod y drafft a gymeradwywyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (2) Os yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo'r drafft o fewn y cyfnod o 40 niwrnod –
  - (a) ni chaiff CCAUC gyhoeddi'r drafft;
  - (b) os drafft o'r Cod cyntaf yw'r drafft, rhaid i CCAUC gyflwyno drafft pellach o'r Cod cyntaf i Weinidogion Cymru;
  - (c) os drafft o God diwygiedig yw'r drafft, caiff CCAUC gyflwyno drafft pellach o God diwygiedig i Weinidogion Cymru.
- (3) Cyn cyflwyno drafft pellach o'r Cod cyntaf neu o God diwygiedig i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon, rhaid i CCAUC gynnal unrhyw ymgynghoriad pellach sy'n briodol yn ei farn ef.
- (4) Rhaid i ddrafft pellach a gyflwynir i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon gynnwys gydag ef adroddiad –
  - (a) sy'n nodi rhesymau CCAUC dros delerau'r drafft, a
  - (b) sy'n rhoi manylion unrhyw ymgynghoriad a gynhaliwyd o dan is-adran (3) mewn perthynas â'r drafft ac yn crynhoi'r sylwadau a gafodd CCAUC yn ystod yr ymgynghoriad.

- (5) Y “cyfnod o 40 niwrnod” yw’r cyfnod o 40 niwrnod sy’n dechrau ar y diwrnod y gosodir y drafft gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (6) Wrth gyfrifo’r cyfnod o 40 niwrnod, nid yw unrhyw gyfnod pan fo Cynulliad Cenedlaethol Cymru wedi ei ddiddymu neu pan fo ar doriad am fwy na phedwar diwrnod i’w ystyried.
- (7) Os na chaiff penderfyniad ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru o fewn y cyfnod o 40 niwrnod fel a grybwyllir yn is-adran (2), rhaid i CCAUC gyhoeddi’r Cod yn nhelerau’r drafft a gymeradwywyd.
- (8) Os cyflwynir drafft pellach i Weinidogion Cymru o dan yr adran hon—
  - (a) mae is-adrannau (1) i (7) yn gymwys os yw Gweinidogion Cymru yn cymeradwyo’r drafft fel y maent yn gymwys os ydynt yn cymeradwyo drafft a gyflwynir iddynt o dan adran 28 neu 29;
  - (b) mae adran 29 yn gymwys os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo’r drafft fel y mae’n gymwys os yw Gweinidogion Cymru yn penderfynu peidio â chymeradwyo drafft a gyflwynir iddynt o dan adran 28.

Monitro cydymffurfedd â’r Cod

31 Monitro cydymffurfedd â’r Cod

Rhaid i CCAUC fonitro, neu wneud trefniadau ar gyfer monitro, cydymffurfedd gan bob sefydliad rheoleiddiedig â’r gofynion a osodir gan y Cod.

Pwerau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â’r Cod

32 Methiant i gydymffurfio â’r Cod: cyffredinol

Mae adrannau 33 a 34 yn gymwys os yw CCAUC wedi ei fodloni bod corff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig wedi methu, neu’n debygol o fethu, â chydymffurfio â gofyniad a osodir gan y Cod.

33 Cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â’r Cod

- (1) Caiff CCAUC roi cyfarwyddyd i’r corff llywodraethu sy’n ei gwneud yn ofynnol iddo gymryd (neu beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o ymdrin â’r methiant i gydymffurfio neu atal methiant o’r fath.
- (2) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch cyfarwyddydau o dan yr adran hon, gweler adrannau 41 i 44.

34 Mesurau eraill mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â’r Cod

- (1) Caiff CCAUC roi cyngor neu gymorth i’r corff llywodraethu gyda golwg ar wella trefniadaeth neu reolaeth materion ariannol y sefydliad.
- (2) Caiff CCAUC gynnal, neu drefnu i berson arall gynnal, adolygiad o unrhyw faterion y mae o’r farn eu bod yn berthnasol i gydymffurfedd y sefydliad â’r Cod.
- (3) Rhaid i gorff llywodraethu ystyried unrhyw gyngor a roddir iddo o dan is-adran (1).

*Cydweithredu o ran monitro etc***35 Rheolaeth ariannol: dyletswydd i gydweithredu**

- (1) Rhaid i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig sicrhau y darperir i berson sy'n arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 31 neu 34 unrhyw wybodaeth, cymorth a mynediad i gyfleusterau'r sefydliad sy'n ofynnol yn rhesymol gan y person at y diben o arfer y swyddogaeth (gan gynnwys y diben o arfer unrhyw bŵer o dan adran 36).
- (2) Os yw CCAUC wedi ei fodloni bod corff llywodraethu wedi methu â chydymffurfio ag is-adran (1), caiff ei gyfarwyddo i gymryd (neu i beidio â chymryd) camau penodedig at y diben o sicrhau'r ddarpariaeth o wybodaeth, cymorth neu fynediad fel y'i disgrifir yn yr is-adran honno.

*Pwerau atodol at y diben o fonitro etc***36 Rheolaeth ariannol: pwerau mynd i mewn ac arolygu**

- (1) At y diben o arfer swyddogaeth yn rhinwedd adran 31 neu 34(2), caiff person awdurdodedig—
  - (a) mynd i mewn i fangre sefydliad rheoleiddiedig;
  - (b) edrych ar ddogfennau y daw o hyd iddynt yn y fangre, eu copïo neu eu cymryd.
- (2) Yn is-adran (1)(b), mae cyfeiriadau at—
  - (a) dogfennau yn cynnwys gwybodaeth wedi ei chofnodi ar unrhyw ffurf;
  - (b) dogfennau y daw o hyd iddynt yn y fangre yn cynnwys—
    - (i) dogfennau sydd wedi eu storio ar gyfrifiaduron neu ar ddyfeisiau storio electronig yn y fangre, a
    - (ii) dogfennau sydd wedi eu storio mewn man arall ond gellir cael mynediad iddynt drwy gyfrifiaduron yn y fangre.
- (3) Mae'r pŵer a roddir gan is-adran (1)(b) yn cynnwys pŵer—
  - (a) i'w gwneud yn ofynnol i berson ddarparu dogfennau;
  - (b) i osod gofynion o ran sut y darperir dogfennau (a gaiff gynnwys gofynion i ddarparu copiâu darllenadwy o ddogfennau sydd wedi eu storio'n electronig);
  - (c) i edrych ar gyfrifiadur y mae dogfennau wedi eu creu neu eu storio arno neu ar ddyfais storio electronig y mae dogfennau wedi eu creu neu eu storio arni.
- (4) Ni chaniateir i bŵer a roddir gan yr adran hon ond gael ei arfer ar ôl rhoi hysbysiad rhesymol i gorff llywodraethu'r sefydliad rheoleiddiedig.
- (5) Nid yw is-adran (4) yn gymwys i arfer pŵer os yw'r person awdurdodedig wedi ei fodloni—
  - (a) bod yr achos yn achos brys, neu
  - (b) y byddai cydymffurfio â'r is-adran honno yn tansilio'r diben o arfer y pŵer.
- (6) Yn yr adran hon, ystyr "person awdurdodedig" yw person sydd wedi ei awdurdodi'n ysgrifenedig gan CCAUC (pa un ai yn gyffredinol neu'n benodol) i arfer y pwerau a roddir gan yr adran hon.

- (7) Cyn arfer pŵer o dan yr adran hon, rhaid i berson awdurdodedig, os yw'n ofynnol iddo wneud hynny, ddangos copi o awdurdodiad y person o dan is-adran (6).
- (8) O ran y pwerau a roddir gan yr adran hon –
  - (a) caniateir iddynt gael eu harfer ar adegau rhesymol yn unig;
  - (b) ni chaniateir iddynt gael eu harfer i'w gwneud yn ofynnol i berson wneud unrhyw beth ac eithrio ar adeg sy'n rhesymol.
- (9) Nid yw'r pwerau a roddir gan yr adran hon yn cynnwys pŵer i fynd i mewn i annedd heb gytundeb y meddiannydd.

RHAN 5

CYNLLUNIAU FFIOEDD A MYNEDIAD: TYNNU CYMERADWYAETH YN ÔL ETC

Gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd

37 Hysbysiad ynghylch gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd

- (1) Os yw CCAUC wedi ei fodloni bod amod yn is-adran (3) wedi ei ddiwallu mewn cysylltiad â sefydliad rheoleiddiedig, caiff roi hysbysiad o dan yr adran hon i gorff llywodraethu'r sefydliad.
- (2) Mae hysbysiad o dan yr adran hon yn hysbysiad na fydd CCAUC yn cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd sy'n ymwneud â'r sefydliad cyn diwedd cyfnod a bennir yn yr hysbysiad.
- (3) Yr amodau yw bod corff llywodraethu'r sefydliad wedi methu â chydymffurfio –
  - (a) ag adran 10(1) (dyletswydd i sicrhau nad yw ffioedd cwrs rheoleiddiedig yn mynd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys),
  - (b) â gofyniad cyffredinol yng nghynllun y sefydliad a gymeradwywyd,
  - (c) cyfarwyddyd o dan adran 13 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd),
  - (d) â chyfarwyddyd o dan adran 19 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol), neu
  - (e) â chyfarwyddyd o dan adran 33 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod).
- (4) Nid yw corff llywodraethu i'w drin at ddibenion is-adran (3)(b) fel pe bai wedi methu â chydymffurfio â gofyniad cyffredinol mewn cynllun a gymeradwywyd os yw CCAUC wedi ei fodloni bod y corff llywodraethu wedi cymryd pob cam rhesymol i gydymffurfio â'r gofyniad.
- (5) Os yw CCAUC yn rhoi hysbysiad o dan yr adran hon i gorff llywodraethu sefydliad, ni chaiff CCAUC gymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad arfaethedig sy'n ymwneud â'r sefydliad cyn diwedd y cyfnod a bennir yn yr hysbysiad.
- (6) Pan fo CCAUC wedi rhoi hysbysiad o dan yr adran hon –
  - (a) caiff dynnu'r hysbysiad yn ôl, a
  - (b) os gwna hynny, mae'r cyfyngiad yn is-adran (5) yn peidio â bod yn gymwys.

- (7) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch—
- y cyfnod y caniateir ei bennu mewn hysbysiad o dan yr adran hon;
  - y materion sydd i'w hystyried gan CCAUC wrth benderfynu pa un ai i roi hysbysiad o dan yr adran hon neu ei dynnu'n ôl;
  - y weithdrefn sydd i'w dilyn mewn cysylltiad â thynnu hysbysiad yn ôl.
- (8) Os yw corff llywodraethu sefydliad nad yw'n sefydliad rheoleiddiedig yn methu â chydymffurfio â chyfarwyddyd o dan adran 13, mae'r adran hon yn gymwys mewn perthynas â'r sefydliad hwnnw fel y mae'n gymwys mewn perthynas â sefydliad rheoleiddiedig.
- (9) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch hysbysiad o dan yr adran hon, gweler adrannau 41 i 44.

Tynnu cymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad presennol yn ôl

38 Dyletswydd i dynnu cymeradwyaeth yn ôl

- (1) Os yw CCAUC wedi ei fodloni nad yw sefydliad rheoleiddiedig bellach o fewn adran 2(3), rhaid iddo dynnu'n ôl ei gymeradwyaeth i'r cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad drwy roi hysbysiad o dan yr adran hon i gorff llywodraethu'r sefydliad.
- (2) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch—
- y materion sydd i'w hystyried gan CCAUC wrth wneud penderfyniad at ddibenion yr adran hon;
  - y weithdrefn sydd i'w dilyn mewn cysylltiad â rhoi hysbysiad o dan yr adran hon.
- (3) Caiff rheoliadau sy'n gwneud darpariaeth fel y'i disgrifir yn is-adran (2)(b) (ymhlith pethau eraill) ddiwygio neu gymhwyso, gydag addasiadau neu hebddynt, unrhyw ddarpariaeth a wneir gan neu o dan adrannau 41 i 44.

39 Pŵer i dynnu cymeradwyaeth yn ôl

- (1) Os yw CCAUC wedi ei fodloni bod amod yn is-adran (2) wedi ei ddiwallu mewn cysylltiad â sefydliad rheoleiddiedig, caiff dynnu'n ôl ei gymeradwyaeth i'r cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad drwy roi hysbysiad o dan yr adran hon i gorff llywodraethu'r sefydliad.
- (2) Yr amodau yw—
- bod corff llywodraethu'r sefydliad wedi methu'n fynych â chydymffurfio ag adran 10(1) (dyletswydd i sicrhau nad yw ffioedd cwrs rheoleiddiedig yn mynd uwchlaw'r terfyn ffioedd cymwys) neu wedi methu â chydymffurfio â chyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu,
  - bod y corff llywodraethu wedi methu'n fynych â chydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun y sefydliad a gymeradwywyd neu wedi methu â chydymffurfio â chyfarwyddyd o dan adran 13 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd),
  - bod ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran y sefydliad yn ddifrifol o annigonol, neu

- (d) bod methiant difrifol wedi bod gan gorff llywodraethu'r sefydliad i gydymffurfio â'r Cod.
- (3) Nid yw corff llywodraethu i'w drin at ddibenion is-adran (2)(b) fel be bai wedi methu â chydymffurfio â gofyniad cyffredinol mewn cynllun a gymeradwywyd os yw CCAUC wedi ei fodloni bod y corff llywodraethu wedi cymryd pob cam rhesymol i gydymffurfio â'r gofyniad.
- (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried gan CCAUC wrth benderfynu pa un ai i roi hysbysiad o dan yr adran hon.
- (5) Am y ddarpariaeth weithdrefnol ynghylch hysbysiad o dan yr adran hon, gweler adrannau 41 i 44.

Cyhoeddi etc hysbysiad o dan y Rhan hon

40 Cyhoeddi etc hysbysiad o dan y Rhan hon

- (1) Os yw CCAUC yn rhoi hysbysiad o dan adran 37, 38 neu 39, rhaid iddo—
  - (a) rhoi copi o'r hysbysiad i Weinidogion Cymru, a
  - (b) cyhoeddi'r hysbysiad.
- (2) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch sut a phryd y mae CCAUC i gydymffurfio ag is-adran (1).

RHAN 6

HYSBYSIADAU A CHYFARWYDDYDAU A RODDIR GAN CCAUC

Y weithdrefn rhybuddio ac adolygu ar gyfer hysbysiaid a chyfarwyddydau penodol

41 Cymhwyso adrannau 42 i 44

- (1) Mae adrannau 42 i 44 yn gymwys i—
  - (a) hysbysiad o dan adran 7(1)(b) (gwrthod cynllun ffioedd a mynediad arfaethedig),
  - (b) cyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu,
  - (c) cyfarwyddyd o dan adran 13 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd),
  - (d) cyfarwyddyd o dan adran 19 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol),
  - (e) cyfarwyddyd o dan adran 33 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod),
  - (f) hysbysiad o dan adran 37 (gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd), ac
  - (g) hysbysiad o dan adran 39 (tynnu cymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad yn ôl).
- (2) Ond nid yw'r adrannau hynny yn gymwys i gyfarwyddyd nad yw'n darparu ond ar gyfer dirymu cyfarwyddyd cynharach (gweler adran 46).

42 Hysbysiadau a chyfarwyddydau arfaethedig: gofyniad i roi hysbysiad rhybuddio

- (1) Os yw CCAUC yn bwriadu rhoi i gorff llywodraethu hysbysiad neu gyfarwyddyd y mae'r adran hon yn gymwys iddo, rhaid i CCAUC roi hysbysiad rhybuddio i'r corff llywodraethu.
- (2) Rhaid i'r hysbysiad rhybuddio –
  - (a) nodi'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd arfaethedig;
  - (b) datgan rhesymau CCAUC dros fwriadu ei roi;
  - (c) hysbysu'r corff llywodraethu y caiff gyflwyno sylwadau am yr hysbysiad neu'r cyfarwyddyd arfaethedig;
  - (d) pennu, yn unol ag unrhyw ddarpariaeth a wneir drwy reoliadau, y cyfnod y caniateir i sylwadau gael eu cyflwyno ynddo a'r ffordd y caniateir gwneud hynny.
- (3) Wrth benderfynu pa un ai i roi'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd, rhaid i CCAUC ystyried unrhyw sylwadau a gyflwynir gan y corff llywodraethu yn unol â'r hysbysiad rhybuddio.
- (4) Os yw CCAUC, ar ôl ystyried y sylwadau hynny, yn penderfynu peidio â rhoi'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd, rhaid iddo roi hysbysiad am y penderfyniad hwnnw i'r corff llywodraethu.

43 Gwybodaeth sydd i'w rhoi gyda hysbysiadau a chyfarwyddydau

Os yw CCAUC yn rhoi i gorff llywodraethu hysbysiad neu gyfarwyddyd y mae'r adran hon yn gymwys iddo, rhaid iddo ar yr un pryd roi i'r corff llywodraethu ddatganiad –

- (a) sy'n nodi rhesymau CCAUC dros roi'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd,
- (b) sy'n hysbysu'r corff llywodraethu y caiff wneud cais am adolygiad o'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd o dan adran 44, ac
- (c) sy'n cynnwys unrhyw wybodaeth ragnodedig arall.

44 Adolygu hysbysiadau a chyfarwyddydau

- (1) Os yw CCAUC yn rhoi i gorff llywodraethu hysbysiad neu gyfarwyddyd y mae'r adran hon yn gymwys iddo, caiff y corff llywodraethu (yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir fel y'i disgrifir yn is-adran (4)(a)) wneud cais am adolygiad o'r hysbysiad neu'r cyfarwyddyd.
- (2) Mae adolygiad i'w gynnal gan berson, neu banel o bersonau, a benodir gan Weinidogion Cymru; a chaiff Gweinidogion Cymru dalu tâl a lwfansau i bersonau a benodir o dan yr is-adran hon.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth mewn cysylltiad ag adolygiadau o dan yr adran hon.
- (4) Caiff y rheoliadau, ymhlith pethau eraill, wneud darpariaeth –
  - (a) ynghylch y seiliau y caniateir i gais am adolygiad gael ei wneud arnynt;
  - (b) ynghylch y cyfnod y caniateir i gais gael ei wneud ynddo a'r ffordd y caniateir gwneud hynny;

- (c) ynghylch y weithdrefn sydd i'w dilyn gan berson neu banel sy'n cynnal adolygiad;
- (d) ynghylch y camau sydd i'w cymryd gan CCAUC yn dilyn adolygiad;
- (e) i hysbysiad neu gyfarwyddyd y mae'r adran hon yn gymwys iddo beidio â chael ei drin fel pe bai wedi ei roi hyd nes bod unrhyw gamau a bennir yn y rheoliadau wedi eu cymryd, neu hyd nes bod unrhyw gyfnod a bennir yn y rheoliadau wedi dod i ben.

Darpariaethau cyffredinol ynghylch cyfarwyddydau a roddir gan CCAUC

45 **Cyfarwyddydau: cydymffurfio a gorfodi**

- (1) Os yw CCAUC yn rhoi cyfarwyddyd i gorff llywodraethu o dan y Ddeddf hon, rhaid i'r corff llywodraethu gydymffurfio â'r cyfarwyddyd.
- (2) Mae'r cyfarwyddyd yn orfodadwy drwy waharddeb yn dilyn cais gan CCAUC.
- (3) Os yw'r corff llywodraethu yn gofyn iddo wneud hynny, rhaid i CCAUC roi hysbysiad i'r corff llywodraethu sy'n datgan a yw wedi ei fodloni ei fod wedi cydymffurfio â'r cyfarwyddyd (neu â gofyniad penodol yn y cyfarwyddyd).

46 **Cyfarwyddydau: cyffredinol**

O ran cyfarwyddyd a roddir gan CCAUC o dan y Ddeddf hon—

- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
- (b) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd diweddarach.

RHAN 7

DARPARIAETH ATODOL YNGHYLCH SWYDDOGAETHAU CCAUC

Arfer swyddogaethau gan CCAUC

47 **Cydnawsedd â chyfraith elusennau a dogfennau llywodraethu sefydliadau**

- (1) Nid oes dim byd yn y Ddeddf hon yn rhoi pŵer i CCAUC i'w gwneud yn ofynnol i gorff llywodraethu sefydliad wneud unrhyw beth sy'n anghydnaws—
  - (a) ag unrhyw rwymedigaeth gyfreithiol neu gyfyngiad cyfreithiol sy'n gymwys i'r corff llywodraethu yn rhinwedd bod y sefydliad yn elusen, neu
  - (b) â dogfennau llywodraethu'r sefydliad.
- (2) At ddibenion is-adran (1)(b), dogfennau llywodraethu sefydliad yw—
  - (a) yn achos sefydliad a sefydlwyd drwy siarter Frenhinol—
    - (i) siarter y sefydliad, a
    - (ii) unrhyw offeryn sy'n ymwneud â rhedeg y sefydliad, y mae'n ofynnol cael cymeradwyaeth y Cyfrin Gyngor er mwyn gwneud neu ddiwygio'r offeryn hwnnw;

- (b) yn achos sefydliad sy'n cael ei redeg gan gorfforaeth addysg uwch, offeryn llywodraethu'r gorfforaeth ac erthyglau llywodraethu'r sefydliad;
- (c) yn achos sefydliad sy'n cael ei redeg gan gorfforaeth addysg bellach, offeryn llywodraethu'r gorfforaeth a'i herthyglau llywodraethu;
- (d) yn achos sefydliad a ddynodwyd o dan adran 129 o Ddeddf Diwygio Addysg 1988 neu adran 28 o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992, offeryn llywodraethu'r sefydliad a'i erthyglau llywodraethu;
- (e) yn achos sefydliad nad yw'n dod o fewn paragraffau (a) i (d) sy'n cael ei redeg gan gwmni, memorandwm y cwmni a'i erthyglau cymdeithasu.

48 **Dyletswydd i ystyried pwysigrwydd diogelu rhyddid academiaidd**

Wrth arfer swyddogaethau yn rhinwedd y Ddeddf hon, rhaid i CCAUC ystyried pwysigrwydd diogelu rhyddid academiaidd gan gynnwys, yn benodol, rhyddid sefydliadau –

- (a) i benderfynu ar gynnwys cyrsiau penodol a'r dull o'u haddysgu, eu goruchwyllo neu eu hasesu,
- (b) i benderfynu ar y meini prawf ar gyfer derbyn myfyrwyr ac i gymhwyso'r meini prawf hynny mewn achosion penodol, ac
- (c) i benderfynu ar y meini prawf ar gyfer dethol a phenodi staff academiaidd ac i gymhwyso'r meini prawf hynny mewn achosion penodol.

49 **Dyletswydd i ystyried canllawiau Gweinidogion Cymru**

Wrth arfer swyddogaethau yn rhinwedd y Ddeddf hon, rhaid i CCAUC ystyried unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.

Adroddiadau sydd i'w llunio gan CCAUC

50 **Adroddiadau blynyddol**

- (1) Cyn gynted â phosibl ar ôl diwedd pob cyfnod adrodd, rhaid i CCAUC gyflwyno adroddiad i Weinidogion Cymru ar sut, yn ystod y cyfnod, y mae CCAUC wedi arfer ei swyddogaethau yn rhinwedd y Ddeddf hon.
- (2) Cyn gynted â phosibl ar ôl cael adroddiad o dan is-adran (1), rhaid i Weinidogion Cymru osod copi o'r adroddiad gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (3) Rhaid i'r adroddiad gydymffurfio ag unrhyw ofynion y caiff Gweinidogion Cymru eu pennu drwy gyfarwyddyd i CCAUC.
- (4) Caiff y gofynion hynny gynnwys gofynion o ran ffurf a chynnwys yr adroddiad.
- (5) At ddibenion yr adran hon y cyfnod adrodd cyntaf yw'r cyfnod –
  - (a) sy'n dechrau ar y diwrnod y daw'r adran hon i rym, a
  - (b) sy'n dod i ben ar ba ddiwrnod bynnag yw'r cynharach o flwyddyn ar ôl y diwrnod hwnnw, a diwrnod a bennir gan CCAUC mewn hysbysiad a roddir i Weinidogion Cymru.
- (6) Y cyfnodau adrodd dilynol yw pob cyfnod olynol o 12 mis.

- (7) Caiff Gweinidogion Cymru drwy gyfarwyddyd bennu gofynion y mae hysbysiad a roddir fel y'i disgrifir yn is-adran (5) i gydymffurfio â hwy (gan gynnwys o ran ffurf a chynnwys, a'r adeg y mae i'w roi); ac nid yw'r hysbysiad i'w drin fel pe bai wedi ei roi at ddibenion is-adran (5) oni bai ei fod yn cydymffurfio â'r gofynion hynny.

51 Adroddiadau arbennig

- (1) Rhaid i CCAUC, os y'i cyfarwyddir i wneud hynny gan Weinidogion Cymru, adrodd i Weinidogion Cymru ar unrhyw un neu ragor o'r canlynol –
- cydymffurfedd ag adran 10(1) gan sefydliadau o fewn adran 10(2) yn gyffredinol neu gan sefydliad penodol;
  - cydymffurfedd â gofynion cyffredinol cynlluniau a gymeradwywyd yn gyffredinol, neu â gofynion cyffredinol cynllun penodol a gymeradwywyd;
  - effeithiolrwydd cynlluniau a gymeradwywyd yn gyffredinol, neu effeithiolrwydd cynllun penodol a gymeradwywyd, wrth hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch;
  - unrhyw faterion eraill a bennir yn y cyfarwyddyd sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal neu hybu addysg uwch;
  - ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliadau rheoleiddiedig yn gyffredinol, neu ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliad rheoleiddiedig penodol;
  - cydymffurfedd gan sefydliadau rheoleiddiedig yn gyffredinol, neu gan sefydliad rheoleiddiedig penodol, â gofynion y Cod.
- (2) Caiff cyfarwyddyd o dan is-adran (1) bennu –
- ffurf a chynnwys adroddiad a wneir at ddibenion yr adran hon;
  - pryd y mae'r adroddiad i'w wneud.

Gwybodaeth arall etc sydd i'w rhoi gan CCAUC

52 Datganiad mewn cysylltiad â swyddogaethau ymyrryd

- (1) Rhaid i CCAUC lunio a chyhoeddi datganiad sy'n nodi sut y mae'n bwriadu arfer ei swyddogaethau ymyrryd.
- (2) O ran CCAUC –
- rhaid iddo adolygu'r datganiad yn gyson;
  - caiff ei ddiwygio.
- (3) Cyn cyhoeddi'r datganiad neu ddatganiad diwygiedig, rhaid i CCAUC ymgynghori â'r canlynol –
- corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, a
  - unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn ei farn ef.
- (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch –
- llunio'r datganiad (gan gynnwys o ran ei ffurf a'i gynnwys);
  - ei gyhoeddi;
  - yr ymgynghoriad sydd i'w gynnal o dan is-adran (3).

- (5) Swyddogaethau ymyrryd CCAUC yw ei swyddogaethau o dan y darpariaethau a ganlyn—
- (a) adran 11 (cyfarwyddydau cydymffurfio ac ad-dalu);
  - (b) adran 13 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â gofynion cyffredinol cynllun a gymeradwywyd);
  - (c) adran 19 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol);
  - (d) adran 20(1) a (2) (mesurau eraill mewn cysylltiad ag ansawdd annigonol);
  - (e) adran 33 (cyfarwyddydau mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod);
  - (f) adran 34(1) a (2) (mesurau eraill mewn cysylltiad â methiant i gydymffurfio â'r Cod);
  - (g) adran 37 (gwrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd);
  - (h) adrannau 38 a 39 (tynnu cymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad presennol yn ôl).

53 Gwybodaeth a chyngor sydd i'w rhoi gan CCAUC i Weinidogion Cymru

- (1) Rhaid i CCAUC, os y'i cyfarwyddir i wneud hynny gan Weinidogion Cymru, roi i Weinidogion Cymru unrhyw wybodaeth a chyngor sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch sy'n ofynnol gan Weinidogion Cymru.
- (2) Caiff CCAUC roi i Weinidogion Cymru wybodaeth a chyngor arall sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch.

54 Gwybodaeth a chyngor arall

- (1) Caiff CCAUC—
  - (a) adnabod arfer da sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch, a
  - (b) rhoi gwybodaeth a chyngor ynghylch yr arfer hwnnw i gorff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig, neu i gyrff llywodraethu sefydliadau rheoleiddiedig yn gyffredinol.
- (2) Wrth arfer ei swyddogaethau, mae corff llywodraethu sefydliad rheoleiddiedig i ystyried unrhyw wybodaeth neu gyngor a roddir gan CCAUC iddo ef, neu i gyrff llywodraethu yn gyffredinol, o dan is-adran (1)(b).
- (3) Caiff CCAUC ddarparu unrhyw wybodaeth a chyngor arall sy'n briodol yn ei farn ef gan roi sylw i'w swyddogaethau a swyddogaethau sefydliadau rheoleiddiedig (ymhlith pethau eraill).
- (4) Caiff yr wybodaeth a'r cyngor hynny (ymhlith pethau eraill) ymwneud â'r canlynol—
  - (a) pwerau a dyletswyddau sefydliadau rheoleiddiedig;
  - (b) trefnu a rheoli materion ariannol sefydliadau rheoleiddiedig;
  - (c) effaith cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad.

RHAN 8**CYFFREDINOL****55 Rheoliadau**

- (1) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon yn arferadwy drwy offeryn statudol.
- (2) Mae pŵer i wneud rheoliadau o dan y Ddeddf hon yn cynnwys pŵer –
  - (a) i wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol;
  - (b) i wneud darpariaeth gysylltiedig, atodol, ganlyniadol, drosiannol, ddarfodol neu arbed.
- (3) Ni chaniateir i offeryn statudol sy'n cynnwys (ar ei ben ei hun neu gyda darpariaeth arall) rheoliadau o fewn is-adran (4) gael ei wneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi ei gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.
- (4) Y rheoliadau o fewn yr is-adran hon yw –
  - (a) y rheoliadau cyntaf sydd i'w gwneud o dan adran 2(4);
  - (b) rheoliadau o dan adran 3(4);
  - (c) rheoliadau o dan adran 4(3);
  - (d) y rheoliadau cyntaf sydd i'w gwneud o dan adran 5(3);
  - (e) rheoliadau o dan adran 6(1);
  - (f) rheoliadau o dan adran 7(3);
  - (g) rheoliadau o dan adran 13;
  - (h) rheoliadau o dan adran 38(2) sy'n diwygio darpariaeth yn y Ddeddf hon;
  - (i) rheoliadau o dan adran 58 sy'n diwygio neu'n diddymu darpariaeth mewn –
    - (i) Deddf Seneddol, neu
    - (ii) Mesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (5) Mae unrhyw offeryn statudol arall sy'n cynnwys rheoliadau a wneir o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i gael ei ddiddymu yn unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

56 Cyfarwyddydau a roddir gan Weinidogion Cymru

O ran cyfarwyddyd a roddir gan Weinidogion Cymru o dan y Ddeddf hon –

- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
- (b) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd diweddarach.

57 Dehongli

- (1) Yn y Ddeddf hon –

ystyr "addysg uwch" ("*higher education*") yw addysg a ddarperir drwy gwrs o unrhyw ddisgrifiad a grybwyllir yn Atodlen 6 i Ddeddf Diwygio Addysg 1988;

mae i “annigonol” (“*inadequate*”), mewn perthynas ag ansawdd addysg neu gwrs, yr ystyr a roddir yn adran 18;

ystyr “blwyddyn academiaidd” (“*academic year*”) yw cyfnod o 12 mis;

mae i “blwyddyn academiaidd berthnasol” (“*relevant academic year*”), mewn perthynas â sefydliad y mae cynllun ffioedd a mynediad yn ymwneud ag ef, yr ystyr a roddir yn adran 5;

ystyr “CCAUC” (“*HEFCW*”) yw Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru;

mae “corff llywodraethu” (“*governing body*”) i’w ddehongli fel a ganlyn—

- (a) mewn perthynas â darparwr hyfforddiant na fyddai, oni bai am yr adran hon, yn cael ei ystyried yn sefydliad, ei ystyr yw unrhyw bersonau sy’n gyfrifol am reoli’r darparwr;
- (b) mewn perthynas â darparwr a ddynodir o dan adran 3, ei ystyr yw unrhyw bersonau sy’n gyfrifol am reoli’r darparwr;
- (c) mewn perthynas ag unrhyw sefydliad arall, mae iddo’r ystyr a roddir i “governing body” gan adran 90(1) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992, ond yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir yn rhinwedd adran 90(2) o’r Ddeddf honno;
- (d) mewn perthynas â darparwr allanol nad yw’n sefydliad, ei ystyr yw unrhyw bersonau sy’n gyfrifol am reoli’r darparwr;

ystyr “cwrs cymhwysol” (“*qualifying course*”) yw cwrs a ragnodir o dan adran 5;

mae i “cyfarwyddyd cydymffurfio ac ad-dalu” (“*compliance and reimbursement direction*”) yr ystyr a roddir yn adran 11;

ystyr “cyfle cyfartal” (“*equality of opportunity*”) yw cyfle cyfartal mewn cysylltiad â mynediad i addysg uwch;

mae i “cynllun a gymeradwywyd” (“*approved plan*”) yr ystyr a roddir yn adran 7;

mae i “cynllun ffioedd a mynediad” (“*fee and access plan*”) yr ystyr a roddir yn adran 2;

mae i “darparwr allanol” (“*external provider*”) yr ystyr a roddir yn adran 17;

ystyr “deddfiad” (“*enactment*”) yw darpariaeth sydd wedi ei chynnwys mewn unrhyw un neu ragor o’r canlynol—

- (a) Deddf Seneddol;
- (b) Mesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru;
- (c) is-ddeddfwriaeth o fewn ystyr “subordinate legislation” yn Neddf Dehongli 1978 (gan gynnwys is-ddeddfwriaeth a wnaed o dan Ddeddf Seneddol neu o dan Fesur neu Ddeddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru);

ystyr “ffioedd” (“*fees*”) yw ffioedd ar gyfer neu fel arall mewn cysylltiad ag ymgymryd â chwrs, gan gynnwys ffioedd derbyn, cofrestru, dysgu a graddio, a ffioedd sy’n daladwy i sefydliad am ddyfarnu neu achredu unrhyw ran o’r cwrs, ond ac eithrio –

- (a) ffioedd sy’n daladwy am fwyd neu lety;
- (b) ffioedd sy’n daladwy am wibdeithiau mae (gan gynnwys unrhyw elfen ddysgu o’r ffioedd hynny);
- (c) ffioedd sy’n daladwy am fod yn bresennol mewn unrhyw seremoni raddio neu seremoni arall;
- (d) unrhyw ffioedd eraill a ragnodir at ddibenion yr adran hon;

mae i “ffioedd cwrs rheoleiddiedig” (“*regulated course fees*”) yr ystyr a roddir yn adran 10;

mae i “ffioedd uwchlaw’r terfyn” (“*excess fees*”) yr ystyr a roddir yn adran 11;

mae “gofynion cyffredinol” (“*general requirements*”) mewn perthynas â chynllun a gymeradwywyd, i’w ddarllen yn unol ag adran 6;

ystyr “hysbysiad” (“*notice*”) yw hysbysiad ysgrifenedig;

mae i “person cymhwysol” (“*qualifying person*”) yr ystyr a roddir yn adran 5;

ystyr “rhagnodedig” ac “a ragnodir” (“*prescribed*”) yw rhagnodedig drwy reoliadau;

ystyr “rheoliadau” (“*regulations*”) yw rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru;

mae “sefydliad” (“*institution*”) yn cynnwys unrhyw ddarparwr hyfforddiant (pa un a fyddai’r darparwr hyfforddiant fel arall yn cael ei ystyried yn sefydliad ai peidio);

mae i “sefydliad rheoleiddiedig” (“*regulated institution*”) yr ystyr a roddir yn adran 7;

mae i “terfyn ffioedd” (“*fee limit*”) yr ystyr a roddir yn adran 5;

mae i “terfyn ffioedd cymwys” (“*applicable fee limit*”) yr ystyr a roddir yn adran 10.

- (2) Yn is-adran (1), ystyr “darparwr hyfforddiant” yw person sy’n darparu hyfforddiant i aelodau o weithlu’r ysgol (o fewn yr ystyr a roddir i “member of the school workforce” gan adran 100 o Ddeddf Addysg 2005).
- (3) At ddibenion y Ddeddf hon, mae cyfeiriadau at sefydliad yng Nghymru –
  - (a) yn gyfeiriadau at sefydliad y mae ei weithgareddau yn cael eu cynnal yn gyfan gwbl neu’n bennaf yng Nghymru, a
  - (b) yn cynnwys y Brifysgol Agored.

58 Darpariaeth ganlyniadol a throsiannol etc

- (1) Am fân ddiwygiadau a diwygiadau canlyniadol, gweler Rhan 1 o’r Atodlen.
- (2) Am ddarpariaethau trosiannol, gweler Rhan 2 o’r Atodlen.

- (3) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud –
  - (a) unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, atodol neu ganlyniadol, neu
  - (b) unrhyw ddarpariaeth drosiannol, ddarfodol neu arbed,sy'n briodol yn eu barn hwy o ganlyniad i ddarpariaeth yn y Ddeddf hon, neu er mwyn rhoi effaith lawn i ddarpariaeth yn y Ddeddf hon.
- (4) Mae'r ddarpariaeth y caniateir iddi gael ei gwneud drwy reoliadau o dan yr adran hon yn cynnwys darpariaeth sy'n diwygio, yn diddymu neu'n dirymu deddfiad.

59 Cychwyn

- (1) Daw'r darpariaethau a ganlyn i rym ar y diwrnod y mae'r Ddeddf hon yn cael y Cydsyniad Brenhinol –
  - (a) Rhan 1;
  - (b) adran 55;
  - (c) adran 56;
  - (d) adran 57;
  - (e) adran 58(3) a (4);
  - (f) yr adran hon;
  - (g) adran 60.
- (2) Daw darpariaethau eraill y Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod y caiff Gweinidogion Cymru ei bennu drwy orchymyn a wneir drwy offeryn statudol.
- (3) Caiff gorchymyn o dan is-adran (2) –
  - (a) pennu diwrnodau gwahanol at ddibenion gwahanol; a
  - (b) gwneud darpariaeth drosiannol, ddarfodol neu arbed mewn cysylltiad â dyfodiad darpariaeth yn y Ddeddf hon i rym.

60 Enw byr etc

- (1) Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015.
- (2) Mae'r Ddeddf hon i'w chynnwys yn y rhestr o Ddeddfau Addysg a nodir yn adran 578 o Ddeddf Addysg 1996.

ATODLEN
(a gyflwynwyd gan adran 58)

DARPARIAETH GANLYNIADOL A THROSIANNOL ETC

RHAN 1

MÂN DDIWYGIADAU A DIWYGIADAU CANLYNIADOL

Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992

- 1 Mae Deddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 2 (1) Mae adran 70 (asesu ansawdd yr addysg a ddarperir gan sefydliadau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (1), yn lle "Each council" rhodder "The Higher Education Funding Council for England".
- (3) Yn y teitl, yn lle "Assessment" rhodder "England: assessment".
- 3 Yn adran 83 (astudiaethau effeithlonrwydd), yn ail golofn y tabl yn is-adran (1B), ar ôl "An institution within the higher education sector" mewnosoder –
- "A regulated institution for the purposes of the Higher Education (Wales) Act 2015 (including a provider designated under section 3 of that Act which is treated as being a regulated institution for the purposes of that Act)."
- 4 (1) Mae adran 91 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (5), ar ôl paragraph (a) mewnosoder –
- "(aa) universities that are regulated institutions,".
- (3) Ar ôl is-adran (5) mewnosoder –
- "(5A) For the purposes of subsection (5)(aa), a regulated institution is an institution to which an approved plan, within the meaning given in section 7 of the Higher Education (Wales) Act 2015, relates."

Deddf Addysg 1996

- 5 Yn adran 4 o Ddeddf Addysg 1996 (ysgolion: cyffredinol), yn is-adran (4), ar ddiwedd paragraff (c) mewnosoder ", or
- (d) a university to which an approved plan, within the meaning given in section 7 of the Higher Education (Wales) Act 2015, relates".

Deddf Addysg 2002

- 6 Yn adran 140 o Ddeddf Addysg 2002 (addysg bellach: cyffredinol), ar ôl is-adran (3) mewnosoder –

- “(4) For the purposes of section 138(3), a university to which an approved plan relates is to be treated (in any case where it would not be so treated but for this subsection) as being a higher education institution.
- (5) “Approved plan”, in subsection (4), has the meaning given in section 7 of the Higher Education (Wales) Act 2015.”

Deddf Addysg Uwch 2004

- 7 Mae Deddf Addysg Uwch 2004 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 8 Yn adran 22 (ystyr “cynllun” etc), ym mharagraff (b), yn lle’r geiriau o “or a” i’r diwedd rhodder “is a reference to a plan approved under section 34.”
- 9 Hepgorer adrannau 27 ac 28.
- 10 (1) Mae adran 29 (darpariaeth atodol) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (1), hepgorer “or 28”.
- (3) Yn is-adran (2), hepgorer “or 28(6)”.
- (4) Yn is-adran (3) –
- (a) yn y geiriau sy’n rhagflaenu paragraff (a) –
- (i) yn lle “, the Education Act 2002 or the 2005 Act” rhodder “or the Education Act 2002”;
- (ii) yn lle’r geiriau o “, the Assembly” i “for Wales” rhodder “or the Higher Education Funding Council for England”;
- (b) hepgorer paragraff (b);
- (c) ym mharagraff (c), yn lle’r geiriau o “or 28” i “Councils” rhodder “imposed by the Higher Education Funding Council for England”.
- (5) Yn y teitl, yn lle “28” rhodder “26”.
- 11 (1) Mae adran 30 (ystyr “yr awdurdod perthnasol”) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (1), hepgorer paragraff (b) (a’r “and” sy’n ei ragflaenu).
- (3) Hepgorer is-adrannau (2) a (3).
- 12 Yn adran 32 (dyletswyddau cyffredinol awdurdod perthnasol), hepgorer is-adran (4).
- 13 (1) Mae adran 33 (cynnwys cynlluniau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (2), yn lle “In relation to England, a” rhodder “A”.
- (3) Hepgorer is-adran (3).
- (4) Yn is-adran (4), hepgorer “or (3)”.
- (5) Yn is-adran (5) –
- (a) yn y geiriau sy’n rhagflaenu paragraff (a), hepgorer “or (3)”;
- (b) ym mharagraff (d), hepgorer y geiriau o “and” i ddiwedd y paragraff.
- (6) Yn is-adran (6), hepgorer “or (3)”.
- (7) Yn is-adran (7) –
- (a) yn lle’r diffiniad o “the higher amount” rhodder –

“the higher amount” means the amount from time to time prescribed as the higher amount under section 24(6);”;

(b) yn lle’r diffiniad o “qualifying course” a “qualifying person” rhodder –

““qualifying course” and “qualifying person” have the same meaning as in section 24;”;

(c) yn lle’r diffiniad o “regulations” rhodder –

““regulations” means regulations made by the Secretary of State.”

14 (1) Mae adran 34 (cymeradwyo cynlluniau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-adran (1)(a) –

(a) ar ôl “grants” mewnosoder “from the Higher Education Funding Council for England”;

(b) hepgorer “or section 86 of the 2005 Act”.

(3) Yn is-adran (7), yn lle’r geiriau o “made” i ddiwedd yr is-adran rhodder “made by the Secretary of State”.

15 Yn adran 35 (cyfnod para cynlluniau), yn is-adran (2) hepgorer paragraff (b) (a’r “or” sy’n ei ragflaenu).

16 (1) Mae adran 36 (amrywio cynlluniau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn is-adran (1), hepgorer “or a Welsh approved plan”.

(3) Yn is-adran (2), hepgorer paragraff (b) (a’r “or” sy’n ei ragflaenu).

17 Yn adran 37 (gorfodi cynlluniau), yn y teitl hepgorer “: England”.

18 Hefgorer adran 38.

19 Yn adran 39 (adolygu penderfyniadau) –

(a) yn y geiriau sy’n rhagflaenu paragraff (a), yn lle “, 37(3)(b) or 38(3)(b)” rhodder “or 37(3)(b)”;

(b) ym mharagraff (b), hepgorer is-baragraff (ii) (a’r “or” sy’n ei ragflaenu);

(c) ym mharagraff (c), hepgorer “or the Assembly”.

20 Hefgorer adran 40A (darparu adroddiadau etc gan awdurdod perthnasol o ran Cymru).

21 Yn adran 41 (dehongli Rhan 3), yn is-adran (1) –

(a) yn y diffiniad o “fees”, ym mharagraff (e), hepgorer is-baragraff (ii) (a’r “or” sy’n ei ragflaenu);

(b) hepgorer y diffiniad o “Welsh approved plan”.

Deddf Addysg 2005

22 Yn Atodlen 14 i Ddeddf Addysg 2005 (diwygiadau yn ymwneud â hyfforddi gweithlu’r ysgol), hepgorer paragraffau 27 i 29.

Deddf Llywodraeth Cymru 2006

- 23 Yn Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (darpariaethau trosiannol), ym mharagraff 35—
- (a) yn is-baragraff (3), yn Nhabl 1 hepgorer y cofnod yn ymwneud ag adran 33(3)(a) (ii) o Ddeddf Addysg Uwch 2004;
  - (b) yn is-baragraff (4), yn Nhabl 2 hepgorer y cofnodion yn ymwneud ag adrannau 30(1)(b) a 38(2) o'r Ddeddf honno.

Deddf Addysg 2011

- 24 Mae Deddf Addysg 2011 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- 25 (1) Mae adran 77 (terfyn ar ffioedd myfyrwyr: cyrsiau rhan-amser) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (2), ar y diwedd mewnosoder "by regulations made by the Secretary of State".
  - (3) Hepgorer is-adran (3).
- 26 (1) Mae Atodlen 5 (diddymu'r Asiantaeth Hyfforddi a Datblygu: diwygiadau canlyniadol) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Hepgorer paragraffau 21 a 22.
  - (3) Ym mharagraff 23, hepgorer paragraffau (a) a (b).
  - (4) Hepgorer paragraff 27.

RHAN 2

DARPARIAETH DROSIANNOL

Cynlluniau a gymeradwywyd o dan Ddeddf Addysg Uwch 2004

- 27 Mae paragraff 28 yn gymwys i'r graddau y mae cynllun o dan Ddeddf 2004 yn pennu terfyn nad yw'r ffioedd sy'n daladwy gan berson sy'n berson cymhwysol i fynd uwch ei law, neu'n darparu ar gyfer penderfynu ar y terfyn hwnnw—
- (a) mewn cysylltiad â'r person yn ymgymryd â chwrs sy'n gwrs cymhwysol, a
  - (b) mewn cysylltiad â blwyddyn academaidd sy'n gymwys i'r cwrs ac sy'n dechrau yn ystod y cyfnod trosiannol ("blwyddyn academaidd drosiannol").
- 28 Mae'r cynllun i'w drin yn ystod y cyfnod trosiannol fel pe bai'n gynllun ffioedd a mynediad sydd wedi ei gymeradwyo o dan adran 7, at ddibenion—
- (a) adran 4(4)(b);
  - (b) adrannau 10 i 12, 14, 15(1)(a) ac 16;
  - (c) adrannau 17 i 23;
  - (d) adran 24(2)(a);
  - (e) adran 28(2);
  - (f) adrannau 51(1)(e), 52(3) a 54(1);

- (g) unrhyw ddeddfiad arall, pryd bynnag y'i deddfir neu y'i gwneir, a bennir mewn rheoliadau ("deddfiad cymwysedig").

Ond mae hyn yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir o dan baragraff 30.

- 29 (1) At y diben hwn –
- (a) mae'r cynllun i'w drin fel pe bai wedi ei gymeradwyo o dan adran 7 ar y diwrnod y daw'r paragraff hwn i rym;
  - (b) mae'r cyfnod, sef y cyfnod trosiannol (gweler is-baragraff (2)), i'w drin fel y cyfnod a bennir yn y cynllun o dan adran 4;
  - (c) mae'r terfyn a ddarperir gan y cynllun ar gyfer cwrs a blwyddyn academaidd drosiannol i'w drin fel y terfyn ffioedd cymwys ar gyfer y cwrs a'r flwyddyn academaidd o dan sylw;
  - (d) mae'r sefydliad y mae'r cynllun yn ymwneud ag ef i'w drin fel pe bai'n sefydliad rheoleiddiedig.
- (2) Y cyfnod trosiannol yw'r cyfnod sy'n dechrau ar y diwrnod y daw'r paragraff hwn i rym ac sy'n dod i ben ar 31 Awst 2017.
- (3) Mae "cynllun o dan Ddeddf 2004" yn gynllun a gymeradwywyd o ran Cymru, o dan adran 34 o Ddeddf Addysg Uwch 2004, cyn i'r paragraff hwn ddod i rym.
- 30 (1) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch cymhwyso darpariaeth y cyfeirir ati ym mharagraff 28(a) i (f), neu ddeddfiad cymwysedig, i gynllun o dan Ddeddf 2004 yn ystod y cyfnod trosiannol.
- (2) Caiff y rheoliadau (ymhlith pethau eraill) ddarparu'r canlynol o ran darpariaeth neu ddeddfiad cymwysedig –
- (a) nid yw i fod yn gymwys i gynllun o dan Ddeddf 2004 yn ystod y cyfnod trosiannol, neu
  - (b) mae i fod yn gymwys gydag addasiadau.

Aelodau'r Pwyllgor Asesu Ansawdd

- 31 (1) Mae'r paragraff hwn yn gymwys i berson sydd, yn union cyn i adran 25 ddod i rym, yn aelod o'r Pwyllgor Asesu Ansawdd a sefydlwyd gan CCAUC o dan adran 70(1)(b) o Ddeddf Addysg Bellach ac Uwch 1992 ("yr hen bwyllgor").
- (2) Pan ddaw adran 25 i rym, daw'r person yn aelod o'r pwyllgor a sefydlir gan CCAUC o dan yr adran honno ("y pwyllgor newydd").
- (3) Mae aelodaeth y person o'r pwyllgor newydd –
- (a) ar yr un telerau â phenodiad y person i'r hen bwyllgor, a
  - (b) am gyfnod sy'n gyfatebol i gyfnod y penodiad hwnnw sy'n parhau i fod pan ddaw adran 25 i rym.

Cyhoeddwyd gan TSO (Y Llyfrfa) ac ar gael o:

Ar-lein

www.tsoshop.co.uk

Post, Ffôn, Ffacs ac E-bost

TSO

Blwch Post 29, Norwich, NR3 1GN

Archebion ffôn/Ymholiadau cyffredinol 0870 600 5522

Archebu trwy Linell Seneddol ar Lo-Call 0845 7 023474

Archebion ffacs:0870 600 5533

E-bost: customer.services@tso.co.uk

Ffôn Testun: 0870 240 3701

Y Llyfrfa

12 Bridge Street, Parliament Square,

Llundain SW1A 2JX

Archebion ffôn/Ymholiadau cyffredinol: 020 7219 3890

Archebion ffacs: 020 7219 3866

E-bost: bookshop@parliament.uk

Rhyngwyd: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO@Blackwell ac Asiantau Achrededig eraill

Published by TSO (The Stationery Office) and available from:

Online

www.tsoshop.co.uk

Mail, Telephone, Fax & E-mail

TSO

PO Box 29, Norwich NR3 1GN

General enquiries: 0870 600 5522

Order through the Parliamentary Hotline Lo-call 0845 7 023474

Fax orders: 0870 600 5533

Email: customer.services@tso.co.uk

Textphone: 0870 240 3701

The Houses of Parliament Shop

12 Bridge Street, Parliament Square

London SW1A 2JX

Telephone orders: 020 7219 3890

General enquiries: 020 7219 3890

Fax orders: 020 7219 3866

Email: bookshop@parliament.uk

Internet: <http://www.bookshop.parliament.uk>

TSO@Blackwell and other Accredited Agents

ISBN 978-0-348-10934-4

9 780348 109344